

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2013/14:41

Stenografiska
uppteckningar
2013/14:41

Onsdagen den 18 juni

---

1 § Utrikes frågor och Allmänna frågor (gemensamt sammanträde med utrikesutskottet)

Utrikesminister Carl Bildt

Information inför möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor och Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 23 och 24 juni 2014

Anf. 1 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M):

Vi önskar alla välkomna till EU-nämndens och utrikesutskottets gemensamma möte. Vi kommer att behandla punkt 1 på EU-nämndens föredragningslista samt punkt 1 på utrikesutskottets elektroniska lista. Vi går över till den kommenterade dagordningen för FAC-mötet.

Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag tackar för möjligheten att få göra detta något ovanliga arrangemang så här tidigt på morgonen. Det löser en del praktiska problem, men skapar säkert en del andra. Vi får försöka hantera det.

Av lätt insedda skäl kommer Ukraina att stå på dagordningen. Det blir självfallet en uppföljning av den situation som är och en förberedelse för den diskussion som kommer att äga rum mellan stats- och regeringscheferna när de träffas på Europeiska rådet den 26–27 juni. Det mötet kommer ni att ha separata samråd om, och då står också en lång rad andra frågeställningar på dagordningen. Det är ännu föremål för viss osäkerhet hur detta exakt kommer att utformas.

Det som kommer att ske den 27 är undertecknandet av associerings- och frihandelsavtalen med Georgien och Moldavien och undertecknandet av resterande delar av avtalet med Ukraina. Det är en viktig sak både för Ukraina och i den samlade grannskapspolitiken för Europeiska unionen. Detta har också varit föremål för vissa meningsskiljaktigheter med Ryska federationen.

Vi kommer att värdera situationen mot bakgrund av de krav som vi har ställt på Ryska federationen och dess agerande utgående från slutsatser från Europeiska rådet samt slutsatser från G7-mötet i Bryssel den 4-5 juni

Ett av de krav som ställdes på Ryssland var att man skulle acceptera och erkänna presidentvalet i Ukraina. Där har det skett en motvillig rörelse från rysk sida. President Putin har motvilligt men dock haft över-

läggningar med president Porosjenko. De talades vid i telefon senast i går.

På Kremls hemsida övergick man för några dagar sedan från att kalla honom Petro Porosjenko till att kalla honom president Petro Porosjenko. Det får väl anses vara ett accepterande av resultatet av det val som man ursprungligen ville förhindra.

Sedan handlar det om att lösa de konkreta frågeställningarna. De är som bekant centrerade kring den situation som råder i de allra östligaste delarna av Ukraina – i Luhansk och Donetsk. Där har framstegen varit mindre påfallande.

Det pågår försök från Porosjenkos sida med en fredsplan där man arbetar med stöd av det internationella samfundet. Det pågår överläggningar i en konstellation med representanter för Ryska federationen. Det är den ukrainska ambassadören i Berlin och den ryska ambassadören i Kiev i förbindelse med en OSSE-representant. De har kommit fram till vissa mycket allmänt formulerade principer.

Bland dessa allmänt formulerade principer finns den viktiga om att kontrollera gränsen. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Det är såklart ett viktigt krav att man stänger denna gräns och att Ryssland inte uppmuntrar, understöder, finansierar eller beväpnar det som pågår i de östliga delarna av Ukraina.

Detta har inte skett på det sätt som vi har ställt krav på. Där ska vi försöka värdera och se vad vi kan komma fram till för slutsatser om det.

Vidare har vi frågan om rektionerna på det avtal som kommer att undertecknas den 27 juni. Vi har redan fattat beslut om att ge unilaterala handelskoncessioner till Ukraina som sträcker sig fram till början av november, vilket de facto är det som finns i avtalet. Nu handlar det dock om avtalet i dess helhet och hur det ska börja tillämpas.

Detta har föranlett egenartade reaktioner från rysk sida och en rätt omfattande informations- och propagandakampanj angående effekten av detta avtal. Mot bakgrund av det har vi i tre omgångar – den tredje var i måndags – haft expertsamtal mellan Ryska federationen och EU-kommissionen för att klargöra för ryssarna vad som gäller och för att försöka undersöka om det finns någon saklig grund för det de säger. Någon sådan saklig grund har man inte funnit, men det hindrar inte att ryssarna fortsätter.

Med all sannolikhet kommer vi – och det finns ett löfte från ordförande Barroso – att ta ytterligare en omgång på lite högre politisk nivå, möjligtvis med Karel de Gucht och någon från rysk sida, för att gå igenom avtalet en gång till. Vi kommer att diskutera hur detta ska utformas mer i detalj. Dock är det från vår utgångspunkt viktigt att avtalet gäller i alla delar och att det inte är aktuellt med några ändringar. Det säger alla EU-stater, så det råder inga meningsskiljaktigheter där.

I avtalet ingår att det blir en provisorisk tillämpning av avtalet i dess helhet intill dess att avtalet träder i kraft. Det måste ratificeras. Dock är förutsättningen för detta att det ukrainska parlamentet ratificerar det först. Vi har anledning att anta att de kommer att försöka göra det så snabbt som möjligt, och det är viktigt att de gör det.

I Ukraina går man nu mot en situation där en upplösning av parlamentet, radan, är nära förestående för att skapa förutsättningar för att de

nya politiska förhållandena ska återspeglas på ett rimligare sätt i parlamentet.

Vi utgår från att det blir ett undertecknande av avtalet. Det blir fortsatta samtal med Ryssland som kommer att redovisas offentligt i större utsträckning än vad som tidigare varit fallet, vilket vi har drivit på för. Det blir vidare en provisorisk tillämpning av avtalet.

När vi kommer fram till måndagen får vi värdera den information vi har om situationen vad gäller de olika förhandlingarna, samtalen och kontakterna som pågår angående situationen i östra Ukraina. Det är väl i korthet situationen där. Det är fullt möjligt att jag har glömt någon detalj.

Anf. 3 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M):

Fru ordförande! Är det utrikesministerns bedömning att det vi nu ser är en allmän förändring av Rysslands och Putins inställning? Eller är det utrikesministerns bedömning att det bara är ett taktiskt tillbakadragande i ett kort perspektiv och att den inslagna vägen kommer att återupptas om ett antal månader?

Anf. 4 JULIA KRONLID (SD):

Jag tackar för genomdragningen. Går man in med en civil GSF-insats i detta oroliga läge tror vi att det finns risk att det ytterligare försvårar att nå en politisk lösning. Kan utrikesministern se en sådan risk?

Anf. 5 KERSTIN LUNDGREN (C):

På grund av säkerhetsläget har OSSE inte klarat av att fylla sin mission. Det är en allvarlig påverkan vad gäller öron och ögon i området. Hur resonerar man för att säkerställa att man kommer in med avsedda missioner?

Anf. 6 JACOB JOHNSON (V):

Påverkas det hela av problemen mellan Ryssland och Ukraina när det gäller gasfrågan? Berörs eller påverkas detta på något sätt av associeringsavtalet?

Anf. 7 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Svaret på den sista frågan är väl nej, men det är klart att gasfrågan är förknippad med hela den ekonomiska utvecklingen vilken i sin tur är förknippad med IMF-avtalet och så vidare. Men i formell mening är den inte alls förknippad med DCFTA-avtalet. Gasfrågan kommer säkert att beröras i våra diskussioner, men den kommer inte att ligga med som en operativ punkt. Det pågår samtal med Ryssland och Ukraina, faciliterade av kommissionären Oettinger, men de har som bekant inte lett till så mycket hittills.

När det gäller OSSE-observatörerna är säkerhetsläget bekymmersamt, framför allt i öst. Ett antal är kidnappade och har försvunnit. Det är inte hela regionerna Luhansk och Donetsk som kontrolleras av separatisterna, men de delar där dessa är dominerande är synnerligen osäkra också för dem själva. Vi ska inte glömma att det finns motsättningar mellan dem. De arresterar varandra, och det finns rapporter om avrättningar vid motsättningar. Det är alltså ett synnerligen osäkert område.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen*
<<<Nackdelen med det är, som Kerstin Lundgren säger, att vi förlorar ögon och öron. Men det finns inte så mycket att göra åt det.

Finns det några risker med en GSFP-insats? Nej. Jag har inte hört någon säga att det skulle påverka en politisk lösning. Det är ju ett sätt att hjälpa Ukraina att få rättsväsendet att fungera bättre, för det är ett av de stora problemen där. Det pågår en löpande hantering, och ett Crisis Management Concept-papper kommer att antas. Ett mer formellt beslut kommer att fattas på julimötet.

När det gäller taktisk anpassning kontra strategiska målsättningar tror jag att de ryska strategiska målsättningarna kvarstår. >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 8 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill anmäla avvikande mening vad gäller associeringsavtalet.

Anf. 9 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M):

Klockan 8.30 övergår detta formellt till ett samråd. Just nu när utrikesutskottet är med är det information, och därefter blir det som vanligt samråd med EU-nämnden. Vi övergår till punkt 4, Det södra grannskapet, och punkt 7, Irak. Vi behandlar dessa båda punkter tillsammans.

Anf. 10 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det blir sannolikt rådsslutsatser här. Vi får återkomma till dem i ett formellt samrådsförfarande på ett eller annat sätt.

När det gäller det södra grannskapet står det Syrien, Libyen och Egypten på dagordningen. Separat längre ned står det Irak. Jag skulle tro att diskussionen i allt väsentligt kommer att handla om Irak. Vi har en situation där det mesta hänger samman, framför allt situationen i Syrien och i Irak.

I Egypten är läget som det är, det vill säga dåligt. >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<Jag skulle inte tro att vi får någon ytterligare diskussion om Egypten på detta möte.

Libyen kommer att beröras. Också där är läget synnerligen osäkert. Parlamentsval ska äga rum, men vi vet samtidigt att strider pågår i olika delar av landet. Det finns en akut oro för de effekter det har, inte minst på flyktingsituationen i Italien och på Malta. Vi vet att också Sverige påverkas. Det finns ett utkast till slutsatser som nämnden och utskottet har fått ta del av och som jag tror är relativt okontroversiellt i dessa delar.

I Syrien har det varit ett så kallat presidentval. Vad vi tycker om dessa presidentval har vi uttalat i olika sammanhang. När det gäller den faktiska situationen på marken är det bara att konstatera att regimsidan har konsoliderat eller stärkt sina ställningar något i olika avseenden. Det råder osäkerhet i framför allt Aleppoområdet, dit striderna nu är koncentrerade, och i någon utsträckning också i det allra sydligaste området längs den jordanska gränsen. Medan regimen har konsoliderats är situationen den att splittringen ökar på oppositionssidan, vilket självfallet spelar regimen i händerna på ett eller annat sätt.

Fokus har på ett tydligt sätt förskjutits mot utvecklingen i Irak. Där har vi fått en dramatisk utveckling i samband med att regeringen förlorade kontrollen över Mosul och Tikrit och andra stora områden efter att ha förlorat den effektiva kontrollen över delar av Anbarprovinsen. Detta är föremål för betydande diskussioner. Vi kommer att ha FN:s representant i Bagdad, Nikolaj Mladenov, som lunchgäst. Han är en gammal kollega till oss – Bulgariens tidigare utrikesminister – och kommer att redogöra för läget.

Läget är komplicerat i många olika avseenden. Det har som bekant varit val i Irak. Det fungerade relativt hyggligt som val betraktat men är ännu inte fullständigt konfirmerat. Ty följande har regeringsbildning inte kunnat inledas, och ty följande är det politiska systemet i Bagdad inte riktigt fungerande. De befinner sig i något slags mellanläge, men vi hoppas att det ska konsolideras så snabbt som möjligt. Förutsättningen för att man ska kunna hantera situationen är att man får en fungerande inkluderande regering som uppfattas som trovärdig av alla de ledande befolkningsgrupperna i landet. Det är där problemen finns.

Vi har ett betydande missnöje hos sunnigrupperingar, vilket Isis har utnyttjat. Isis är en välorganiserad rörelse. Jag drar mig för att använda beteckningen terrorrörelse, men det är klart att det är det. Isis är terroristlistad och stämplad på alla möjliga och omöjliga sätt men är samtidigt militärt organiserad. Det är en organisation som erövrar och behåller kontroll över territorier. Så opererar inte en klassisk terrororganisation. Det är alltså en militärpolitisk organisation som använder terror som politiskt medel.

Men det handlar om mer än så. Där finns grupperingar som är associerade med den tidigare regeringen, och där finns andra sunnigrupperingar som känner sig exkluderade från den politiska makten i Bagdad. Det har skapat förutsättningarna för den dramatiska situation som nu råder.

Det vi kan göra från EU:s sida – det kommer slutsatser om detta – är att stödja den politiska processen i Bagdad så att man får en inkluderande regering. Sedan handlar det om vad vi kan göra för att hjälpa till att hantera den humanitära situationen. Sammanlagt rör det sig om i storleksordningen en miljon människor som på ett eller annat sätt är på flykt som en följd av Anbar men framför allt det som har inträffat i Nineveprovinsen, Mosul och Tikrit.

Man kan filosofera hur länge som helst om framtiden för hela regionen, men jag stannar där.

Anf. 11 FREDRIK MALM (FP):

Jag tackar för föredragningen. Jag har några konkreta frågor. Den första är: Ser man några tendenser till att Nuri al-Maliki i Bagdad förstår vikten av att ha en mer inkluderande approach i sin maktutövning?

Den andra frågan handlar om att kurderna nu i praktiken kontrollerar hela det omtvistade området utanför KRG-regionen – paragraf 140-området. En vacker dag kommer Iraks armé förstås att vilja gå tillbaka och patrullera de checkpoints som de patrullerade förra veckan. Vad finns det för scenarier för vad som då kan hända?

Den tredje frågan är relaterad till Syrien. Det regimen nu gör i Dayr az-Zawr är samma sak som man gjorde i Homs, det vill säga svälter ut civilbefolkningen. Man släpper inte ens in vatten till staden. Anser utri-

kesministern att man i rådsslutsatser eller på annat sätt tidigare har reagerat på ett rimligt vis när det gäller den typ av taktik där man svälter ut tiotusentals människor, som inte får någon form av humanitär hjälp, livsmedel, mat och så vidare?

Anf. 12 CARINA HÄGG (S):

Herr utrikesminister! Jag ska börja i en annan ända – jag tar mig den friheten så här på det sista sammanträdet. Vi har ett konsulärt ärende som vi har haft uppe vid något tillfälle och som jag i slutet av mandatperioden vill höra om det finns någon information om, nämligen Johan Gustafsson. Jag vill åtminstone understryka vikten av att detta ärende får en positiv lösning inom kort.

När det gäller den dramatiska utvecklingen i Irak är den dramatisk i sig, men där finns också propaganda som sprider bilden av denna dramatik. Vad gör man med de länder där man uppfattar att det kan finnas ett stöd för en ännu mer dramatisk utveckling? Vi vill inte se en spridning av konflikten så att det blir ett stort krig i regionen. Det finns indikationer på att det i förlängningen kan bli ännu värre än i dag, så det gäller att trycka på alla. Vi talar ibland om Iran, men det finns även andra grupperingar. I Syrien är det inte ett krig utan flera. Där spelar Iran en stor roll på marknaden på Asads sida, men det finns även andra.

Vi talar om vikten av humanitära frågor där vi kan hjälpa till, men det finns en fråga som man nästan aldrig talar om, nämligen det negativa bidraget från Europa och Sverige. Det finns 200 svenskar i Isis, varav flera har familjer med sig. Det är svårt att åka ned och räkna, herr utrikesminister, men borde det inte snart vara lämpligt att ha en tydlighet? Annars uppfattas det som att man indirekt tycker att det är något vi kan acceptera och inte har några synpunkter på.

Det har varit ett utflöde av personer från Sverige under ganska lång tid. Jag kan tänka mig att vi ligger ganska högt i proportion till andra länder, och vi ligger ju ganska långt ifrån. Vi kan förutse att svenskar kommer att begå krigsbrott. Jag tycker att det finns en tystnad om detta som inte är bra för bilden av Sverige och på sikt heller inte för situationen i Sverige.

Anf. 13 KERSTIN LUNDGREN (C):

Jag tänkte beröra Egypten i detta sammanhang. Även om det inte blir några slutsatser eller någon stor diskussion är det oerhört viktigt med tanke på vad som händer i hela regionen. Jag tycker att man ser ett mönster där det egyptiska sättet och Sisis sätt att hantera sina motståndare bildar skola.

Det som har hänt, inte minst utifrån EU:s hållning när det gäller dödsstraff och annat, kräver ett väldigt tydligt språk, inte bara en förhoppning om en rättssäker process. Det måste rimligen finnas med ett fördömande av de massdödsdomar som har utdelats i den helt oacceptabla rättsprocess som har förevarit. Jag hoppas att det inte finns någon tvekan i EU-kretsen om att vara tydlig med språket när det gäller hanteringen av sådana saker.

Anf. 14 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag håller med om allt Kerstin Lundgren sade. Det är en utomordentligt oroande situation i Egypten, kanske inte kortsiktigt – det verkar stabil. Men repressionen är omfattande, och det vidtas heller inga åtgärder vad gäller ekonomin. Den långsiktiga situationen för Egypten blir alltmer bekymmersam.

Det har varit två fall av massdödsdomar. De var osedvanligt upprörande, och det har vi reagerat mot. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Carina Häggs frågor ligger något utanför detta samråd. Exakt hur många från svensk sida som kan finnas nere i Irak vet vi inte. Jag har inte fått någon information om det. Vi har ett mycket stort antal medborgare i detta land som på ett eller annat sätt har sin bakgrund i Irak. När jag lägger ihop det och även tar med andra generationen kommer jag upp i 170 000 människor. Det är klart att där finns några.

Jag tror att Säkerhetspolisen har redovisat vissa siffror offentligt vad gäller Irak. De är bekymmersamma. Våra legala möjligheter att göra någonting åt detta är som bekant begränsade, men jag utgår från att riksdagen informeras i andra sammanhang och av andra kompetenta organ om de bedömningar som görs i det avseendet.

Det är rätt som Carina Hägg säger att det är en mycket vidare dynamik som pågår i regionen. Jag vill inte säga att det som nu inträffar i Irak leder till nya konstellationer, men det leder till oro som fördelas på ett något annorlunda sätt än tidigare. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen**

<<<Just nu när vi sitter här är man inne på den tredje dagen av den femte rondan i de nukleära överläggningarna med Iran i Wien.

Det är klart att allt detta på något sätt hänger ihop. På något sätt måste alla de ledande aktörerna vid en eller annan tidpunkt se vilka möjligheter de har att påverka i riktning mot en situation där instabiliteten inte blir värre, så att det sprider sig till ytterligare länder, och att på något sätt återupprätta någon typ av stabilitet i regionen. Men det är som bekant lättare sagt än gjort.

Det konsulära ärende som Carina Hägg nämner passerar jag förbi. Det ligger i en helt annan del av världen och har inte med detta att göra.

Fredrik Malm hade ett antal olika frågor.

Svält används förvisso av regimerna, och det har också förekommit från oppositionsgrupperingar, lite olika sådana. För ett antal månader sedan fick vi en resolution i säkerhetsrådet, den humanitära resolutionen, efter närmare ett års förhandlingar. Nu pågår nya förhandlingar i FN om att få en ny resolution. Det är väl i stort sett det instrument vi har – dess värre.

Man kan diskutera om en resolution i FN:s säkerhetsråd kommer att få så mycket effekt på marken. Det blir nog någon effekt, men långt mindre än vi hade hoppats på. Det är i alla fall det instrument som finns. Vi har bilaterala kontakter – det kan vara Iran, Saudiarabien eller Damaskus – för att försöka påverka, men det är dess värre ett begränsat instrument som vi har för att hantera detta.

Sedan har Fredrik Malm ett antal goda frågor som jag önskar att jag hade antydan till svar till, men det har jag självfallet inte. Vad kommer att inträffa? Kirkukområdet nämndes. Jag ställer exakt samma fråga: Vad kommer att inträffa där? Peshmergaförbanden har nu ryckt fram och intagit positioner som de självfallet har strävat efter under mycket lång tid men som är mycket kontroversiella. Sker det då, vilket vi hoppas, en stabilisering av den politiska situationen i Bagdad och en konsolidering mellan sunni och shia, om man uttrycker sig så, då är sunni och shia i alla fall överens om att peshmerga inte ska vara på de positioner som de nu har intagit, om än de har intagit dem med tyst godkännande från Bagdad i dag. Hur kommer detta att hanteras? Det är en god fråga som jag tror sysselsätter FN-representanterna i Bagdad rätt mycket.

Fredrik Malm frågade också om man ser något tecken från Nuri al-Malikis sida om att man förstår vikten av en inkluderande approach. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Men det internationella tryck som är på honom från amerikansk och förmodligen också från iransk sida är att vara mer öppen. Det kommer vi väl att få höra mer om på måndag, när vi träffar Nikolaj Mladenov, som sitter mitt i de förhandlingarna.

Det finns en tydlig internationell konsensus, också uttalad från Iran, att det måste vara ett bredare stöd för regeringen, en mer inkluderande approach till regerandet i Bagdad, för att det ska fungera. Sedan krävs det självfallet en militär dimension av det. Man kan inte hantera detta bara genom välvilliga uttalanden.

Anf. 15 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M):

Jag påminner utskottet om att vi har en tentativ tidsplan. Nu är vi på punkt 4, och halva tiden har gått. Jag vill inte på något sätt kväsa demokratin, men jag bara påpekar detta.

Anf. 16 JULIA KRONLID (SD):

Ordförande! Jag har en fråga som gäller Egypten. Vi instämmer såklart i att det är ett allvarligt läge, med bland annat massrättegångar och massdomar. Men jag har en liten fråga om regeringens formulering av sin ståndpunkt.

Man betonar en rättvis och transparent process där alla fredliga krafter tillåts. Det låter såklart jättebra. Men jag funderar på om man i de fredliga krafterna också räknar in Muslimska brödrskapet, som jag tycker inte är helt oskyldiga utan har gjort sig skyldiga till allvarlig våldsanvändning bakåt i tiden.

Anf. 17 HANS LINDE (V):

Vi stöder såklart ambitionen att vi nu måste ge Irak stöd beträffande de demokratiska krafterna och de krafter som arbetar för inkludering. Men samtidigt måste man sätta press på de krafter som fortfarande underblåser Isis. Där skulle jag vilja fråga utrikesministern: Vem bedömer man i dag står bakom Isis? De måste någonstans få tillgång till vapen, finansiering och övrigt. Hur sätter man press på de krafterna?

Min andra fråga rör vilka förutsättningar utrikesministern bedömer att det finns för att hantera den här frågan inom FN:s ramar. Finns det läs-

ningar inom säkerhetsrådet, eller finns det möjlighet att där nå en bredare enighet?

2013/14:41

18 juni

Min sista fråga är om man även kommer att diskutera vilka konsekvenser detta får när det gäller asyl- och migrationsfrågorna. Det kommer såklart att leda till kraftigt ökade flyktingströmmar inom Irak men också ut ur Irak. Hur kommer EU att hantera det?

Anf. 18 VALTER MUTT (MP):

Vad gäller den vidare dynamiken i området är det en ganska ny faktor med de varmare eller öppnare relationerna mellan Washington och Teheran. Det skulle vara intressant att höra utrikesministern säga lite mer om vilka förhoppningar man eventuellt kan knyta till detta.

Anf. 19 Utrikesminister CARL BILDT (M):

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Det var bilaterala överläggningar mellan USA och Iran i Genève i slutet av förra veckan, med biträdande utrikesministern Bill Burns från amerikansk sida och den iranske utrikesministern Zarif. Det jag har tagit del av – men det är bara via medierna – är att Irak inte stod på dagordningen.

Däremot är det klart att det pågår samtal på andra sätt. Från Europeiska unionen har vi inga begränsningar vad gäller samtalsämnen i relationen med Iran, så Cathy Ashton talar om Irak i hennes mycket omfattande samtal och överläggningar med Iran. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det var Hans Linde som ställde frågan: Vem stöder egentligen Isis? Saudiarabien är mycket bestämt i sina uttalanden mot. Isis är en terroristorganisation i Saudiarabien, vilket får relativt negativa konsekvenser för personer som företräder denna rörelse i Saudiarabien, för att uttrycka saken mycket försiktigt. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Frågan vilka som understöder Isis har jag inget direkt svar på, måste jag säga, om Hans Linde menar statsstödsorganisation, så att säga. Jag ser ingen aktör som jag omedelbart kan identifiera i den delen. Isis har som bekant sina rötter i al-Qaida, en gång i världen, men de har numera mer spända relationer – eller i formell mening avbrutna relationer. Isis är en välorganiserad rörelse som finansieras bland annat genom kidnappingspengar, vilket betyder rätt mycket i ett inledande skede. Sedan lägger man rabarber på andra pengar. Oljeinkomster som de har skaffat sig i de norra delarna av Syrien har betytt rätt mycket.

I området har det numera blivit allt mindre bekymmersamt att få tag på vapen på olika sätt. Sedan kan ni själva i tidningarna läsa uppgifter om tillgångar i form av finansiella tillgångar, vapen och utrustning som de har kunnat erövra i samband med att de intog Mosul. Jag tycker att frågeställning varifrån stödet kommer kräver ökad uppmärksamhet.

Kan detta hanteras inom ramen för FN, i säkerhetsrådet? Det är inte uteslutet att så kan bli fallet. Vi har en situation som egentligen ingen ledande aktör känner sig komfortabel med, och konstellationerna börjar bli väldigt underliga. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Sedan kan man alltid fråga sig vilken effekt på mar-

ken en resolution i New York har, men det är som bekant ett av de instrument som vi har.

Asyl- och migrationspolitik kommer vi inte att ha på bordet över huvud taget i den här diskussionen, och där är vi inte heller än. Nu är det de humanitära frågeställningarna i landet som är i fokus.

Julia Kronlid hade en fråga om fredliga krafter. Vår bedömning vad gäller Muslimska brödrskapet är att det är en organisation som i sin helhet icke använder sig av våld i Egypten. Det kan finnas enstaka individer som använder sig av våld – det kan vi inte utesluta. Alla möjliga individer kan som bekant använda sig av våld. Ju hårdare repressionen blir, desto större är riskerna för att man börjar ta till våld.

Jag träffade häromdagen en samling från det egyptiska civilsamhället, intellektuella och akademiker. De sade väl alla: Det som nu inträffar skickar budskapet till unga människor i Egypten att våldet är den enda vägen. De såg det som ett av de stora bekymren för framtiden. Där är vi dock inte än, men riskerna finns självfallet i förlängningen.

Anf. 20 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M):

Då tackar vi för informationen under denna punkt och går in på punkt 5, Utvecklingen i Asien.

Anf. 21 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Utvecklingen i Asien är som den är. Där tror jag att det kommer att bli en mer begränsad diskussion, som jag de facto tror kommer att in-skränka sig till Thailand.

Maritima dispyter står på listan. Anledningen till det tror jag är att G7-länderna antog ett uttalande som har att göra med Sydkinesiska sjön och Östkinesiska sjön. Då hamnade det här på listan, men jag tror egentligen inte att det kommer att föranleda någon diskussion. Den inställning vi har i de frågorna är relativt bekant.

Beträffande Thailand finns det däremot rådsslutsatser, där vi uttrycker våra bekymmer. Thailand är ett land – vi har varit där förut, höll jag på att säga – som har en tradition av kupper. Detta är väl den tolfte kuppen sedan 1932, mer eller mindre tydligt. I det här sammanhanget är det mindre klart än det var senaste gången, 2006 eller 2007.

Monarkin har en oerhört stark ställning i Thailand. Senaste gången, 2006 eller 2007, fanns det ett explicit stöd från kungen. Sedan blev det en successiv återgång till konstitutionell ordning. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vi uttrycker otillfredsställelse med detta, av lätt insedda skäl, och kräver en snabb återgång till den konstitutionella ordningen i Thailand. Det är svårt att göra någon prognos för hur det kommer att utvecklas. De har sagt att val ska hållas senast inom ett och ett halvt år. Traditionen i Thailand har varit att detta på ett eller annat sätt har fungerat. Men traditionen har samtidigt varit att det under processen har varit allvarliga övergrepp mot de mänskliga rättigheterna, och då är det viktigt att vi fokuserar på det och har en tydlig inställning.

Anf. 22 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M):

Jag har Hans Linde och Désirée Pethrus på talarlistan. Jag påminner om tiden och ser inga fler som anmäler sig. Då fattar vi tillsammans beslut om att det inte blir några fler på talarlistan i denna fråga.

Anf. 23 HANS LINDE (V):

Jag har en fråga rörande Thailand. Regeringens ståndpunkt är att man fördömer det militära maktövertagandet eller kuppen, och det är ju väldigt bra. Men frågan hur man från EU kommer att reagera på det som sker. Man pratar nu om inställda besök, frysta förhandlingar, att biståndet ska ses över, som kanske inte är ett så jättestarkt verktyg i ett land som Thailand.

Frågan är vilka andra verktyg som man är beredd att ta till i det här läget, trots att en demokratisk vald regering avsatts i en militärkupp? Är man beredd att sätta in riktade sanktioner mot dem som är ansvariga för kuppen? Är man beredd att se på till exempel ett vapenembargo mot den thailändska regimen?

Anf. 24 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

I den sista meningen i rådsslutsatsernas sammanfattning när det gäller Thailand står det att EU:s medlemsstater redan har börjat se över sitt militära samarbete med Thailand. Och min fråga är: Hur omfattande är det samarbetet, och vad rör det mer specifikt i så fall?

Anf. 25 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det har förekommit olika typer av besöksutbyten och sådant, men det avbryts nu. Om det har förekommit något operativt samarbete med Thailand vet jag inte, men det kan inte uteslutas. Olika EU-stater har ju en tilltagande maritim diplomati med örlogsenheter. Vi har som bekant haft Gripenleveranser och radarleveranser i ett tidigare skede, men det faller utanför detta.

Angående Hans Lindes fråga om konkreta sanktioner är vi inte där än. Förhoppningen i en sådan här situation är väl att det ska gå att lirka den tillbaka till en konstitutionell ordning inom rimlig tid, men vi kan inte veta om så blir fallet. Då är det nog klokt att ha instrument kvar i arsenalen för den händelse att utvecklingen skulle bli mera bekymmersam än vad vi hoppas.

Anf. 26 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M):

Vi tackar för informationen. Vi går till punkt 6, Kroatians bidrag till den elfte Europeiska utvecklingsfonden. Det är en diskussionspunkt och en eventuell beslutspunkt

Anf. 27 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det är inte säkert att frågan kommer upp över huvud taget. Be mig nu inte att redovisa alla detaljer i detta, för jag begriper mig inte på det.

Kroatien har ett besvärligt budgetläge och tycker därför inte att de ska behöva betala in så mycket pengar som EU i övrigt vill. Den typen av dispyter brukar kunna lösas på lägre nivå, men om det inte går hamnar

ärendet hos ministrarna på måndag. Jag hoppas att så inte blir fallet. Den svenska ståndpunkten är att man ska betala de pengar man ska betala.

Anf. 28 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M):

Det finns en rörande enighet mellan utrikesutskottet och EU-nämnden i detta ärende. Vi tackar för informationen.

Punkt 7 om Irak har vi redan hanterat. Vi går till punkt 8, Fredsprocessen i Mellanöstern, MEPP.

Anf. 29 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Struken.

Anf. 30 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M):

Sedan har vi GAC-agendans punkt 5 om Albanien. Det gäller utvidgningen.

Anf. 31 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det är fråga om kandidatlandsstatus för Albanien som ju har varit föremål för diskussioner tidigare. Vi tillhör dem som är av uppfattningen att vi är redo att ge Albanien kandidatlandsstatus efter det som har inträffat. Det innebär inte att det på något sätt är ett perfekt land. Det finns åtskilligt mer att göra, men det har skett betydande framsteg efter regeringsskiftet. Regeringsskiftet skedde på ett i allt väsentligt korrekt sätt.

Hur det blir med detta återstår att utreda. Det finns länder som fortfarande har reservationer. Fem länder har varit kritiska, men de flesta av dem börjar nu acceptera att det kommer att bli så. Det är väl något land som fortfarande har utestående reservationer. Det återstår att se om det kommer att fattas ett beslut på tisdag. Jag håller det för sannolikt att det blir så, och det har i så fall Sveriges stöd.

Anf. 32 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag måste säga att jag blev förvånad när man sade att Albanien uppfyller kriterierna för medlemskapsförhandlingar. Jag har aldrig uppfattat att Albanien uppfyller Köpenhamnskriterierna, utan de har en bit kvar innan de kan komma med i det här sammanhanget och verkligen gå in i reella diskussioner. Men jag kanske har missförstått alltihop. Då får väl utrikesministern rätta mig.

Anf. 33 JULIA KRONLID (SD):

Ordförande! Vi tycker inte att Albanien uppfyller kraven tillräckligt för att få kandidatlandsstatus. Vi brukar ta upp vikten av att det inte ska finnas en hög grad av korruption. Det kanske inte ingår i Köpenhamnskriterierna, men min fråga till utrikesministern är: Tycker inte utrikesministern att det borde vara en relevant fråga för EU att hantera när ett land ska få kandidatlandsstatus och i förlängningen bli medlem? Borde man inte också titta på graden av korruption?

Efter Vitryssland, Ryssland och Ukraina är Albanien det land som är mest korrupt i hela Europa. Jag tycker därför att det är en relevant fråga att hantera.

Anf. 34 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Fru ordförande! Det är klart att vi tittar på detta, Julia Kronlid, liksom på allt annat och försöker driva utvecklingen framåt. Nu är väl Julia Kronlid emot i alla fall. Det lät som att om man bara fixar korrruptionen så är Sverigedemokraterna för att Albanien blir medlem. Jag har kanske inte uppfattat situationen på det sättet. De är väl emot i alla fall. Det må vara. Den ståndpunkten kan man ha. Vår uppfattning är att man ska utnyttja den här processen för att successivt genomföra reformer i landet.

Till Börje Vestlund vill jag säga att kandidatlandsstatus, som det nu handlar om, är egentligen – om vi ska vara alldeles ärliga – ingenting. I formell mening betyder det ingenting. Det är en etikett som man sätter på ett land som ett erkännande att landet rör sig framåt. Men för att man ska kunna starta medlemskapsförhandlingar krävs en bra bit mer, och där är vi inte. Och jag tror inte att vi kommer att få se några formuleringar i texten på tisdag som ens kommer att antyda det av den enkla anledningen att det återstår rätt mycket i den delen. Så är det. På den punkten är vi eniga.

Sedan kan vi alla önska att Albanien kommer dit en vacker dag. Avsikten med hela processen är ju att vi kan reformera Albanien, tillsammans med andra länder, så pass mycket att ett medlemskap blir möjligt. Men där är vi tyvärr inte än.

Anf. 35 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M):

Då tackar vi formellt för informationen.

Anf. 36 KENNETH G FORSLUND (S):

Jag undrar om det finns någon särskild anledning, och i så fall vilken, till varför punkten om Mellanöstern och fredsprocessen är struken.

Anf. 37 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Dels är det för att det dess värre inte har hänt så mycket sedan vi diskuterade frågan senast, dels är tanken att den punkten ska diskuteras i juli. För att vara mera konkret tror jag att det handlar om att Irak är det som nu tar över. Dess värre finns det inga akuta anledningar att diskutera fredsförhandlingarna, för det pågår inga sådana. Så enkelt var det.

Låt mig för ordningens skull också nämna Afghanistan. Där blir det både slutsatser och en strategi. Det är rätt okontroversiellt och kommer väl som A-punkt i allt väsentligt. Jag vet inte om det ska tas upp i nämnden.

Anf. 38 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M):

Det är bra att det nämns. Det kommer som en A-punkt.

Därmed vill utrikesutskottet formellt tacka för informationen.

2 § Utrikes frågor

Utrikesminister Carl Bildt

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 12 maj 2014

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 23 juni 2014

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Vi fortsätter samrådet med utrikesministern. Mot bakgrund av att vi fått en extensiv information av utrikesministern under föregående paragraf utgår jag från att vi kan koncentrera oss på avvikande meningar och sent uppdykande frågeställningar.

Jag inleder som vanligt med att fråga om det finns några utestående A-punkter. Det gör det inte. Då undrar jag, utrikesministern, om det finns skäl att säga någonting med anledning av möte i rådet den 12 maj.

Anf. 40 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Nej. Lunchdiskussionen handlade om grannskapspolitiken, vilket var Ukraina. Det har flutit åtskilligt med vatten i Dnepr sedan dess.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går in på den kommenterade dagordningen. Vi börjar med punkt 3, Ukraina. Där har vi redan fått vår föredragning.

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i den delen, men vi noterar avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går till punkt 4, Södra grannskapet. Eftersom här finns såväl besluts- som informationspunkter tar vi det land för land. Vi börjar med Syrien.

Ingen begär ordet. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi går vidare till Libyen. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Då har vi kommit till Egypten. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning.

Vi går över till punkt 5, Utvecklingen i Asien. Där bör vi väl också ta det punkt för punkt, och vi börjar med de maritima dispyterna. Det är en diskussionspunkt. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning.

Sedan har vi Ryssland och Kina. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 42 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det blir förmodligen ingenting. Jag begriper inte varför frågan står där över huvud taget, och det är ingen annan som begriper det heller.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Och utrikesministern vill inte att vi skickar med ett mandat från nämnden, för säkerhets skull?

Anf. 44 Utrikesminister CARL BILDT (M):
Nej.

2013/14:41
18 juni

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Vi går över till Thailand. Det är en beslutspunkt. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Då återkommer vi till Kroatien. Det är en diskussionspunkt, och eventuellt en beslutspunkt. Uppfattar ni det som en diskussions- eller beslutspunkt?

Anf. 46 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det vet vi inte. Det kan bli en beslutspunkt om det inte klaras av på lägre nivå, vilket vi hoppas. Då kommer det inte upp på FAC på måndag. Kommer det upp på måndag blir det dock en beslutspunkt.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Då gör vi kanske så att vi behandlar det som både en diskussionspunkt och en eventuell beslutspunkt. Jag konstaterar att det finns stöd dels för regeringens ståndpunkt, dels för den inriktning regeringen har redovisat.

Vi går över till punkt 7, Irak. Det är en beslutspunkt.

Anf. 48 JACOB JOHNSON (V):

Jag vill bara halvformellt göra ett medskick om det FN-spår Hans Linde tog upp. Det tycker jag att utrikesministern bör överväga att driva från svensk sida och ta upp i EU-kretsen.

Anf. 49 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det gör jag gärna.

Anf. 50 HANS WALLMARK (M):

Jag satt som backbencher på det förra ärendet, så jag hade ingen mikrofon. Därför ställer jag en fråga nu. Är också de andra EU-staterna oroliga över att vi ser den här typen av jihadistkrigare som nu kommer från våra länder, åker ned till Isis och andra för att delta och sedan återkommer till Tyskland, Sverige, Holland och så vidare?

Anf. 51 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Oh ja! Det är en betydande fråga i de olika länderna. Det återspeglas ibland lite grann i diskussionen i utrikesministerkretsen, men om vi ska vara alldeles ärliga ligger det mer på justitie- och inrikesministrarna. Det finns dock självfallet betydande oro för detta.

Anf. 52 HANS WALLMARK (M):

Är det ett växande problem?

Anf. 53 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det är ett växande problem. Så länge denna konflikt pågår och så länge den fortsätter att öka kommer problemet med all sannolikhet att växa.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen*
<<<Det är självfallet föremål för berörda myndigheters starka uppmärksamhet och försök att påverka detta.

Jag tror att det var Carina Hägg som nämnde det här med siffror på hur många som åker till Irak. Jag har ingen sådan information, men det är mycket sannolikt att det också finns.

Anf. 54 ORDFÖRANDE:

Den här frågan var uppe på RIF-rådet senast, där EU nu engagerar sig i någon sorts best practice på området. Jag konstaterar att det under den här punkten finns stöd för regeringens ståndpunkt och att vi har fått ett medskick från Jacob Johnson.

Punkt 8 har utgått, och vi går över till punkt 9 och eventuella övriga frågor. De kommenterades väl inte av utrikesministern under informationen, vill jag minnas. Finns det skäl att säga någonting nu? Det gäller European Endowment for Democracy.

Anf. 55 Utrikesminister CARL BILDT (M):

European Endowment for Democracy är ett nytt instrument som vi inrättade för något år sedan och som har visat sig vara bra. Det handlar om att stödja demokrati, och det kan vara i det södra grannskapet eller det östra grannskapet.

Jag tycker att erfarenheterna är rätt positiva. Sverige är nämligen ett land som har omfattande stöd av det här slaget. Vi har dock våra processer, och de tar sin tid. Det är Sida, UD och det ena med det fjärde – redovisning och så vidare. Det tar alltså sin tid innan det blir någonting, och då blir det ofta långsiktigt.

European Endowment for Democracy har visat sig kunna gå in snabbare och kortsiktigt, och det har varit mycket värdefullt. Ty följande utvidgas nu mandatet såtillvida att de också kan stödja demokratiprojekt i Ryssland, vilket de inte har kunnat göra tidigare. Det finns rätt starka skäl för det, om jag uttrycker saken försiktigt.

Anf. 56 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för informationen under den punkten.

3 § Allmänna frågor

Utrikesminister Carl Bildt

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 24 juni 2014

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Därmed går vi över till dagordningen för Allmänna frågor där vi har en utestående punkt. Det är punkt 5, Utvidgningen och stabiliserings- och associeringsprocessen – rådets slutsatser om Albanien. Det är en beslutspunkt.

Anf. 58 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi anser inte att vi ska ställa oss bakom någon kandidatstatus för Albanien, och det hänger ihop med det Julia Kronlid tidigare anförde. Vi tycker att det är olämpligt, och det landet kommer även att innebära en fördyrad medlemsavgift för Sveriges del.

Albanien är nämligen ett fattigt land, och vi kommer från EU:s sida att föra över medel via transfereringsfonderna. Det är något regeringen egentligen är emot; man vill ju minska avgiften till EU. Det gäller dock uppenbarligen inte i detta fall. Jag anmäler alltså avvikande mening.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Anf. 60 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Kandidatlandstatus kostar inga pengar alls. Det har ingen som helst budgetpåverkan. Blir de medlemmar – det är inte aktuellt för dagen – betalar de dessutom medlemsavgift, vilket Sverigedemokraterna väl är för. Det finns dock ingen budgeteffekt över huvud taget av någon kandidatlandstatus.

Anf. 61 JOHNNY SKALIN (SD):

Syftet med att bli kandidatland är ju att man ska bli medlem. Med tanke på de problem vi redan har uppmärksammat i det här fallet tror jag att det krävs snarast ett under för att landet ska komma till rätta med dessa problem innan de blir medlemmar. Det innebär ju att EU, när landet blir medlem i unionen, kommer att betala för medlemskapet i högre grad än vad landet har betalat till EU. Det är också fallet med andra östliga medlemsländer inom unionen. Det är därför vi har en hög nettoavgift från Sveriges sida.

Anf. 62 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Huruvida Albanien en gång i världen kommer att bli en nettobidragstagare eller en nettobetalare i Europeiska unionen är en diskussion som väl kan förskjutas till ett synnerligen senare sammanträde i nämnden, för om detta vet vi *absolut* ingenting.

2013/14:41
18 juni

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, men vi noterar avvikande mening från Sverigedemokraterna. Med detta tror jag att vi har nått vägs ände, utrikesministern – åtminstone för dagen. Vi önskar en trevlig midsommar.

4 § Allmänna frågor**Statssekreterare Oscar Wåglund Söderström****Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 13 maj 2014****Återrapport från informellt ministermöte den 30 maj 2014****Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 24 juni 2014**

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Oscar Wåglund Söderström med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några utestående A-punkter. Det finns det. Då, statssekreteraren, undrar jag om det finns någonting att säga med anledning av möte i rådet den 13 maj eller det informella ministermötet den 30 maj.

Anf. 65 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Jag får först be om ursäkt för att Birgitta Ohlsson själv inte är här. Hon är hemma med sitt nyfödda barn, som hon fick häromdagen. Nämnden har fått rapporten från mötet i allmänna rådet den 13 maj. Där presenterade man den kommenterade dagordningen inför ER i juni, som vi kommer att återkomma till under detta möte.

Ett par veckor efter det var det informellt ministermöte i Aten, där jag också deltog i ministerns ställe. Nämnden har fått en rapport från detta möte. På dagordningen fanns det två punkter: interinstitutionella relationer, eller interinstitutionellt avtal, och GAC:s, allmänna rådets, framtida roll. Då diskuterade vi rådets intresse av ett interinstitutionellt avtal, för att till exempel reglera relationerna med parlamentet och kommissionen.

Den här frågan kommer troligen upp i allmänna rådet igen under det italienska ordförandeskapet, som har visat sig ha en ganska ambitiös agenda för dessa institutionella frågor under hösten.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vi går över till den kommenterade dagordningen, punkt 4, Resolutioner, beslut och yttranden antagna av Europaparlamentet. Det är en informationspunkt.

Anf. 67 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Det finns inget att tillägga där.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den korthuggna informationen.

Vi går vidare till punkt 5, Utvidgningen och stabiliserings- och associeringsprocessen. Den har vi i och för sig redan passerat med utrikesministern, men det kan ju vara så att statssekreteraren har något att säga om den punkten, om utvidgningen beträffande Albanien eller åtminstone att de ska bli ett kandidatland. Det är en beslutspunkt.

Anf. 69 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:
Nej, utrikesministern har redan redogjort för den punkten, och jag har inget att tillägga där.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:
Vi går över till punkt 6, Uppföljning av Europeiska rådet. Det är en informationspunkt.

Anf. 71 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:
Det grekiska ordförandeskapet har sammanställt en rapport om vad Europeiska rådet har beslutat och hur genomförandet av besluten går. Den rapporten har nämnden fått. Ordförandeskapet har gjort den här typen av rapporter tidigare, senast i november förra året. Vid GAC kommer rapporten att presenteras, och det blir också en informationspunkt. Det här är en bra översikt, mest över hur ER-beslut och det fortsatta arbetet fortgår. Det är viktigt att man gör en sådan här uppföljning så att man vet att saker blir gjorda.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:
Vi tackar för informationen. Vi går över till punkt 7, Förberedelser inför Europeiska rådet den 26–27 juni 2014. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 73 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:
Det är det i allra högsta grad. Europeiska rådet i juni har en diger agenda. Nämnden har fått ett utkast till slutsatser. Mötet inleds i Ypern på de flamländska slagfälten för att uppmärksamma utbrottet av första världskriget 1914 och fortsätter sedan i Bryssel på vanligt sätt.

Den diskussion om prioriteringar för det framtida Europasamarbetet som inleddes vid stats- och regeringschefernas informella middag den 27 maj kommer att fortsätta vid Europeiska rådets möte den 26–27 juni. I utkastet till slutsatser tror jag att denna punkt kallas Unionens strategiska agenda. Som ni ser i slutsatsutkastet har det inte presenterats några texter än. Men Europeiska rådets ordförande Van Rompuy har utlovat ett bidrag inför toppmötet. Utfallet av diskussionerna väntas ingå i slutsatserna från toppmötet.

När statsministern var här inför middagen den 27 maj redogjorde han översiktligt för de svenska prioriteringarna. Han kommer förstas att förankra dem mer i detalj i EU-nämnden nästa onsdag, den 25, inför Europeiska rådet.

Jag kan säga några ord om regeringens allmänna hållning kring den här diskussionen. Det handlar om att det behövs en stark och effektiv kommission, som nu fokuserar på genomförande efter en intensiv lagstiftningsperiod, och att alla institutioners arbete måste inriktas på områden där samarbete i EU ger mervärde och konkreta resultat. Det innebär att kommissionen måste klara av att prioritera utifrån de riktlinjer som Europeiska rådet lägger fast, kanske bättre än vad man har gjort tidigare.

Det som statsministern sade tidigare var att vad EU nu behöver är en reformagenda för stärkt konkurrenskraft, tillväxt och jobb. Det handlar mycket om att många medlemsländer måste fortsätta reformarbetet, vidta stora, viktiga strukturreformer och ha ordning och reda i de offentliga

finanserna, men också om att man på EU-nivå utnyttjar de redskap som finns för att få till stånd en bättre tillväxt.

Här är förstås inre marknadsfrågorna helt centrala, men också att vi sluter frihandelsavtal med länder utanför EU, till exempel USA förstås men också andra länder.

Det är också viktigt, tycker regeringen, att man fokuserar arbetet på att genomföra den lagstiftning man har antagit på ekonomi- och finansområdet, en ambitiös klimat- och energipolitik – vi kommer tillbaka till det under en separat punkt här – samt de instrument som har antagits i de lagstiftningspaket som har antagits på RIF-området, rättsliga och inrikes frågor, som vi också kommer tillbaka till. Där kan man nämna det gemensamma asylsystemet som särskilt viktigt.

Man ska fortsätta att stärka EU som en global aktör, bland annat genom att utveckla det östliga partnerskapet, inte minst i ljuset av det som händer i Ukraina, och också grannskapspolitiken.

I sammanhanget är det viktigt hur institutionerna arbetar och att man fortsätter att verka för ökad öppenhet och tydligare ansvarsutkrävande, men också att man i högre grad respekterar de nationella parlamentens roll. Den diskussionen har vi ju fört på olika sätt med riksdagen. Det gäller förstås också principerna om subsidiaritet och proportionalitet.

Det är vad som kan sägas om den ganska omfattande diskussion vi väntar om den strategiska agendan.

En annan huvudfråga vid ER blir att fastställa strategiska riktlinjer på området för frihet, säkerhet och rättvisa, alltså RIF-frågor. Regeringen är positiv till nya strategiska riktlinjer på RIF-området. Tidigare program, till exempel Stockholmsprogrammet, har varit väldigt betydelsefulla. Mycket har åstadkommits på ganska kort tid. Stockholmsprogrammet antogs ju under det svenska ordförandeskapet.

Nu är det väldigt viktigt att man konsoliderar och ser till att besluten verkligen genomförs och att man inte håller på och lägger fram en massa nya lagstiftningsförslag. Då vill jag återigen särskilt nämna det gemensamma asylsystemet, som inte minst vår svenska EU-kommissionär Cecilia Malmström har jobbat väldigt hårt för att få på plats.

Här handlar det om solidaritet och ömsesidigt förtroende, att alla medlemsländer lever upp till den gemensamma lagstiftning vi har och säkerställer att asylsökande till exempel får sin ansökan prövad på ett rättssäkert sätt var man än lämnar in den i unionen. Det är det som är solidaritet, enligt vårt sätt att se det.

Det är också viktigt, som jag sade, att medlemsländerna verkligen genomför den beslutade lagstiftning som har antagits.

Vi ser att många av de utmaningar som finns på RIF-området och som vi står inför finns i relationen med tredjeländer. Det innebär att vi behöver förbättra länken mellan EU:s interna och externa politikområden.

Sedan kommer man in lite grann på ekonomiska frågor, och där förväntas Europeiska rådet godkänna de landspecifika rekommendationerna inom ramen för den europeiska terminen. Därvid avslutar vi den fjärde terminen. Vi kommer tillbaka till det under en separat punkt.

Regelförenkling kommer att stå på dagordningen på toppmötet, och här presenterar kommissionen i dag en lägesrapport om detta arbete.

Den tredje stora punkten handlar om klimat- och energiramverket för 2030, och då ser vi toppmötet som ett viktigt tillfälle att stämma av läget i förhandlingarna inför att man ska komma överens i oktober. Regeringen tycker att det är väldigt viktigt att det kommer till stånd ett beslut senast i oktober och driver på för att de här förhandlingarna verkligen ska ta fart.

Det är också viktigt att EU kan lämna positiva budskap om sin ambitionsnivå vid FN:s klimattoppmöte. Sverige stöder den ambition som kommissionen har föreslagit, alltså 40 procents utsläppsminskningar.

Vi har också frågan, som har blivit alltmer aktuell, om trygg energiförsörjning, eller energiförsörjningstrygghet, som det kallas, och som har stark koppling till klimat- och energiramverket för 2030. Därför bör de två frågorna hanteras tillsammans och inte separat – det är väldigt viktigt. Här kan man betona betydelsen av energieffektivisering och att förnybar energi lyfts fram i slutsatserna, vilket vi också driver på för i förhandlingarna.

Sedan är det väldigt sannolikt att stats- och regeringscheferna kommer att diskutera den senaste utvecklingen i Ukraina. Man väntar också att associeringsavtalen med Moldavien och Georgien samt de återstående delarna av associeringsavtalet med Ukraina ska undertecknas.

Vi kan notera att ER väntas bekräfta kommissionens förslag om att Litauen ska införa euron som valuta den 1 januari 2015. Det är något som vi välkomnar. Det innebär att samtliga tre baltiska länder får samma valuta, vilket vi tycker är alldeles utmärkt.

Sist på listan står det att frågan om kandidatlandsstatus för Albanien, som vi nämnde, väntas komma upp vid mötet. Utrikesministern har redan samrått med nämnden i den frågan.

Anf. 74 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vissa av de här frågorna har vi diskuterat tidigare, och vissa kommer vi att diskutera sedan. Jobb, inre marknad och frihandel är givetvis väsentliga områden att diskutera inför det kommande toppmötet, om det bara kan stanna där. Det beror också på vilka typer av frågor man lyfter fram som ska ingå i den inre marknaden. Det får vi återkomma till under nästa vecka när regeringen blir mer specifik med vad man kommer att ta upp på toppmötet.

Jag vill i alla fall nämna att vi är kritiska och skeptiska till inriktningen hos de strategiska riktlinjerna. Vi anser till exempel att EU ska låta bli den materiella straffrätten och att migrationsfrågor bör avgöras nationellt. Vi är givetvis inte emot att man har ett rättssäkert migrationssystem, men vi vill inte heller se någon vidare maktöverföring på det här området. Den här typen av frågor anser vi att varje medlemsstat måste få befogenhet att behandla själv. Av den anledningen anmäler jag avvikande mening.

Anf. 75 ORDFÖRANDE:

Det är noterat.

Anf. 76 MARIE GRANLUND (S):

Jag tackar statssekreteraren för redogörelsen. Det var en ovanligt fylld redogörelse över de ståndpunkter regeringen har. Jag önskar att de hade varit nedskrivna så att vi kunnat ta del av dem mer i sak. Eller är

detta en sammanfattning av det icke-papper som nu helt plötsligt har dykt upp också i riksdagen, som regeringen först inte ville lämna ifrån sig? Eller hur ska jag uppfatta det här?

2013/14:41

18 juni

Anf. 77 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Först till Johnny Skalin: Statsministern kommer som sagt att redogöra lite mer för regeringens inställning till de strategiska prioriteringarna, och då blir det möjligt att lufta synpunkterna kring inremarknadsfrågor och migrationsfrågor.

Jag bara betonar varför regeringen tycker att det är så pass viktigt med ett gemensamt ansvarstagande i de här frågorna. Det är en gemensam utmaning för Europa att hantera migrationsflöden, och en stor mängd asylsökande kommer att söka en fristad i Europa. Här vet vi att Sverige tar ett enormt ansvar. Effekten skulle bli ännu bättre om ännu fler länder tog ett liknande ansvar, och det är det vi jobbar för nu. Därför krävs det förstås att man implementerar de beslut som har fattats men också att fler länder tar ett större ansvar än de gör i dag.

Angående Marie Granlunds fråga: Som jag nämnde kommer statsministern att samråda om unionens strategiska prioriteringar. Det är precis det som kommer att diskuteras på Europeiska rådet nästa vecka. Det är egentligen guidelines, eller riktlinjer, för hur institutionerna bör arbeta under de kommande fem åren.

Det non-paper som Marie Granlund hänvisar till, som jag tror att nämnden har fått del av, är ett väldigt tekniskt och operativt paper, som lämnades till kommissionens tjänstemän i slutet av april i år. Det handlar inte om vilka prioriteringar unionen som sådan ska ha de kommande fem åren, utan just om vilka frågor vi tycker att kommissionen ska jobba vidare med baserat på befintlig politik och sådan politik som redan har förankrats i denna nämnd.

Går man igenom detta paper ser man att de här ståndpunkterna är väl kända och förankrade men att de är lite mer specificerade när det gäller hur man bör jobba vidare med ett antal frågor på dessa områden. Det är alltså inte nya policybeslut. Det är skillnaden. Detta är inte inspelet till unionens strategiska agenda.

Anf. 78 MARIE GRANLUND (S):

I så fall förstår jag inte varför papperet över huvud taget är här och varför ni har skickat in det, om det är på det sättet. Linjen verkar ju lite vajande från regeringens sida.

För att återgå till själva papperet har vi inte hunnit titta på det, eftersom vi fick det så pass sent. Men här finns ju en prioritering ändå. Jag antar att denna EU-nämnd har fattat ungefär 15 000 beslut, och någonsans har regeringen gjort en prioritering av dessa beslut och vilka man ska driva. Då är min fråga varför man inte har gått till EU-nämnden med det här. Som nog är väl känt har konstitutionsutskottet uttalat att även icke-papper har en vikt.

Anf. 79 LARS OHLY (V):

Herr ordförande! Jag har inte heller hunnit i detalj läsa det här icke-papperet. Men det jag har hunnit skumma visar att regeringen genom det

här papperet tar ett ansvar för en inriktning som Sverige kommer att följa, i vissa fall ganska långt in i framtiden.

Det är som Marie Granlund säger rimligt att bedöma att det handlar om prioriteringar, inte bara för kommissionens arbete med befintligt fattade beslut utan kommissionens arbete över huvud taget. Det är naturligtvis orimligt att man i det läget inte samråder med EU-nämnden innan ett sådant här papper produceras och skickas in.

Precis som Marie Granlund säger har den här frågan prövats av konstitutionsutskottet tidigare under den socialdemokratiska regeringen, om jag kommer ihåg rätt, som då fick stark kritik. Just i det skenet är det kanske extra anmärkningsvärt att regeringen i det här fallet inte har följt de rutiner som konstitutionsutskottet och vi anser är rimliga.

Anf. 80 ORDFÖRANDE:

För att förstå det här papperet skulle jag vilja ställa en fråga. Det står priority policy areas, och så finns det ett antal så kallade bullet points under. Jag noterar att det inte är numrerade punkter. Ska man fatta detta som att det inte är någon prioritering mellan punkterna, utan man bara pekar ut ett antal prioriterade områden?

Anf. 81 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag har noterat att det på sista sidan står att regeringen vill ha en commissioner for a wider Europe. Det finns väl 28 portföljer redan i dag. Är det någon som ska läggas till eller tas bort, eller hur funkar det?

Anf. 82 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag förstår inte riktigt vad statssekreteraren säger. Man säger att det är ett papper med väl kända ståndpunkter. Ja, det är de. Men på vilket sätt är de prioriterade? Jag har inte heller hunnit läsa, och ståndpunkterna kanske är väl kända. Men här i nämnden behandlar vi ståndpunkterna vartefter de kommer upp och vartefter de tas upp på dagordningarna.

Regeringen har inte uttryckt på vilket sätt man avser att prioritera. Så tolkar jag det efter min enkla, om inte läsning, så i varje hastiga titt. En så viktig fråga som arbetslöshet finns inte med. Den ekonomiska utvecklingen finns det inte heller så mycket om. Det är stora frågor.

Då kan man fundera: På vilket sätt har man tänkt i det här sammanhanget, eller är det bara lagstiftning, tredjeland, handel och RIF-frågor, klimat och energi som är viktiga? Är det de enda frågorna som EU ska hantera i fortsättningen enligt regeringens uppfattning?

Det är mycket som är oklart. Det är så kallat non-paper, och dessa papper har alltid så länge jag har suttit i nämnden ställt till det, och man har blivit väldigt upprörd. Jag är lite förvånad över att man återigen lägger fram ett non-paper.

Anf. 83 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Jag får upprepa att regeringen inte anser att detta är ny politik. De ståndpunkter som finns återgivna i papperen är alla förankrade. Papperet är i princip en bruttolista över väldigt många kända svenska ståndpunkter.

Vi har inte gjort någon rangordning i form av numrering eller något sådant, utan det är ganska väl känt och förankrat att de viktiga frågorna i EU-samarbetet för Sverige just handlar om inre marknaden, handelspolitik, ekonomiska och finansiella frågor, klimat, energi, RIF-frågor, extern politik och så vidare. Det sammanfattar rätt mycket av det som nämndens ledamöter brukar ta upp.

Beträffande arbetslösheten är ju arbetsmarknadspolitik en nationell kompetens. Det är ingenting som vi över huvud taget kan ta upp i ett sådant papper. Men det är den form av strategiska frågor som måste diskuteras på Europeiska rådet och som statsministern givetvis kommer att samråda om. Det blir möjlighet för Börje Vestlund att ta upp frågan igen. Ska det vara en prioritering i EU att till exempel aktivt arbeta mot arbetslösheten?

Många av de här åtgärderna syftar naturligtvis till detta. Ökad konkurrenskraft och mer insatser på inre marknadsområdet syftar ju till ökad tillväxt och mindre arbetslöshet. Men det är inte den formen av politik som bedrivs i EU, utan det är operativa och tekniska förslag som är väl kända.

Till Désirée Pethrus om kommissionärsfrågan: När man tillsätter en ny kommission förändras portföljerna helt och hållet. När till exempel Rumänien och Bulgarien gick med 2007 fick de två extra portföljer, kan man säga. Då blev man tvungen att rotera portföljerna igen och göra om portföljeuppdelningen.

Nu förs det en diskussion om kluster ganska aktivt. Ska man ha kluster i kommissionen? Många medlemsländer förordar det. Även denna diskussion tror jag kommer upp i Europeiska rådet. Jag vet inte, men jag tror att det skulle kunna bli föremål för diskussion även där.

Anf. 84 GUSTAV BLIX (M):

Tack, statssekreteraren, för redogörelsen! Vi har en diskussion om non-paper, och vi har haft den här typen av diskussioner tidigare. Då har det huvudsakligen handlat om inspel som har gjorts till rådet. I det här fallet handlar det om ett inspel till kommissionen. I grund och botten är det en annan typ av frågeställning vilken, som statssekreteraren påpekar, handlar om befintliga kända svenska positioner.

Jag utgår från att det nästan veckovis eller dagligdags är utbyte av information och synpunkter mellan Regeringskansliet i Sverige och rådet om hur praktiska frågor ska lösas och hur vi ska gå in i diskussioner och förhandlingar, givetvis inom ramen för de diskussioner vi har haft här i EU-nämnden. Samrådsskyldigheten handlar i huvudsak om hur vi ska göra och hur Sverige ska agera i rådet.

Jag undrar om statssekreteraren har någon kommentar till detta.

Anf. 85 MARIE GRANLUND (S):

Den som vill kan läsa vad KU har uttalat om det här. Man poängterar dels att det är viktigt att även icke-papper hanteras demokratiskt, dels att det inte spelar någon roll om de är föremål för rådsbeslut eller inte. Det handlar viktigen av ett papper och de personer som man diskuterar det med. Det har KU väldigt tydligt uttalat. Vi kommer självklart att låta KU pröva det här.

Jag tycker inte att det är till fyllest att man säger att det är kända ställningstaganden. Det står: Priorities for the next European Commission. Priorities innebär att någonting annat inte är med. Priorities innebär att man har gjort ett urval.

Frågan är: Är detta rätt urval? Det har inte vi i nämnden fått ta ställning till. Det tycker jag är djupt anmärkningsvärt. Om man tycker att det här icke-papperet inte ska passera EU-nämnden kan jag inte förstå varför det gör det.

Anf. 86 LARS OHLY (V):

Jag håller med om kritiken i sak. Dels har vi inte haft möjlighet att påverka vilka frågor som lyfts upp. Även om det i alla detaljer skulle vara precis det som EU-nämnden tidigare har beslutat om är det viktigt med den möjligheten. Dels är jag tveksam till om regeringen, utan att samråda, ska ta på sig rätten att tala om vad vi har kommit fram till. Det bör man nog göra i samråd. Ibland kan det vara nog så knepigt att veta exakt när det gäller formuleringar och hur vi anser att olika förslag ska framställas.

Det som KU sade 2003 var att ett sådant här papper, även om det inte binder regeringen till en definitiv uppfattning, ändå uppfattas som Sveriges linje. Det är vad KU sade. Sveriges linje ska förankras i EU-nämnden, och det har inte gjorts vid det här tillfället. Det är det jag menar är felaktigt.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Det som vice ordföranden sade tål att upprepas, och det här är inte konstitutionsutskottet. Såvitt angår samrådet med EU-nämnden är det regeringen själv som bestämmer på vilka punkter man anser att man behöver förankra sig här i nämnden.

Anf. 88 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Precis som Gustav Blix nämnde för regeringen en konstant dialog med olika institutioner – självklart med rådssekretariatet på olika sätt, med de andra medlemsländerna och med kommissionen, som medlemsländerna på olika sätt är uppdragsgivare till. Vi ser det som naturligt att på olika sätt försöka få gehör för de svenska ståndpunkter vi i denna nämnd får mandat att driva. Det här papperet är ett sätt att göra det. Det är därför det är ganska tjockt. Det innehåller rätt många av de viktiga ståndpunkter som nämnden har gett mandat till regeringen att driva. Jag noterar att ni kommer att låta detta prövas av KU. Vi får se vad KU kommer fram till.

Det handlar om sak och form. Det viktiga är att man prövar och samråder om frågor i sak. Det är precis det vi gör här varje fredag inför ett antal olika rådsmöten men också på andra sätt. Det kanske inte är så himla viktigt i vilken form detta sker. Jag tycker att det är viktigt att regeringen har möjlighet att kommunicera och ha en ordentlig kommunikation och dialog med kommissionen om de frågor som Sverige driver i EU-sammanhang. Det är precis det vi har fått göra här.

Sedan har vi en annan process som pågår, och det är den strategiska diskussion som tog sin början den 27 maj och som fortsätter på Europeiska rådet den 26–27 juni. Det blir ett viktigt tillfälle att diskutera mycket

bredare frågor. Jag tror att ni alla kommer att ha väldigt värdefulla synpunkter.

2013/14:41
18 juni

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Anf. 90 MARIE GRANLUND (S):

Detta non-paper fick vi för ett par timmar sedan. Om det här är rätt prioriteringar kan vi självklart inte ta ställning till på det här mötet. Det kan finnas andra prioriteringar som vi helt plötsligt ska ställa oss bakom. Jag förstår fortfarande inte.

Statssekreteraren tycker inte att non-paper ska passera EU-nämnden, men det passerar ändå EU-nämnden. Det är en väldigt märklig hantering. Om det är det vi ska ta ställning till avstår vi från att vara med i beslutet. Vi kan ha andra prioriteringar, men vi har inte hunnit komma fram till dem än.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Nu vill jag att statssekreteraren tydliggör vad det är regeringen samråder om – det muntliga eller det här papperet?

Anf. 92 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Det här papperet är inte föremål för samråd på detta sammanträde. Såvitt jag vet är det EU-nämndens kansli samt Marie Granlund själv som har begärt ut detta från Regeringskansliet. Det är inte så att vi har delgivit papperet aktivt för att söka samråd om det. Vi anser inte att vi behöver göra det eftersom det redan samråtts om de ståndpunkter som nämns där.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar det som att det här samrådet avser den muntliga information som statssekreteraren har lämnat, inte det papper som vissa av oss inte hunnit titta på ännu.

Anf. 94 MARIE GRANLUND (S):

Då deltar vi ändå inte i beslutet. Vi kan inte ta ställning till om de prioriteringar statssekreteraren nämner är rätt eller inte. Jag tycker att det skulle ha varit nedtecknat inför mötet vad vi ska ta ställning till och vad som är den svenska ståndpunkten. Det kan finnas andra ståndpunkter som vi tycker är viktiga, och det kan finnas saker som vi inte vill ha med. Vi tycker att det är rimligt att det, som vid andra tillfällen, är nedtecknat när det är ståndpunkter i en så stor omfattning. Det var väldigt mycket som statssekreteraren redogjorde för.

Det är regeringen som äger en samrådsskyldighet. Det är bara att säga att man inte ger ifrån sig ett papper om det inte ska vara ett samråd. Vi har ingen rätt att begära ut någonting.

Anf. 95 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Först måste jag ställa en fråga för att få ett klagörande. Är det så att Marie Granlund begär att det ska finnas ett skriftligt underlag kring detta

inför statsministerns samråd? Det är ju då det verkliga samrådet äger rum om vad som sker i Europeiska rådet. Vi har fortfarande ännu inte sett Europeiska rådets ordförandes underlag till denna strategiska diskussion. Därmed är det en väldig skillnad mellan den strategiska agenda som där diskuteras och innehållet i det här icke-papperet.

Givetvis kan alla begära ut ett papper från Regeringskansliet. Det är inga problem alls. Det har väl alla stöd i lagen att göra.

Anf. 96 MARIE GRANLUND (S):

Jag tycker i allra högsta grad att det ska tecknas ned skriftligt eftersom det är en så enorm omfattning. Det brukar inte vara så omfattande. Därför tycker vi verkligen att det ska tecknas ned så att vi får möjlighet att ta ställning till det.

Som jag ser det, efter att snabbt ha läst igenom det här icke-papperet, är det en sammanfattning av detsamma.

Anf. 97 ORDFÖRANDE:

Vi brukar få ut rådsslutsatserna inför Europeiska rådet. Sedan brukar statsministern muntligen redogöra för svenska ståndpunkter. I viss mån finns de också nedtecknade. Jag kan inte förstå det på annat sätt än att det är regeringen som ytterst måste ta ansvar för hur samrådet med nämnden genomförs. Det kan inte nämnden ställa några krav på. Så tolkar vi riksdagsordningen på den här punkten.

Emellertid kan jag konstatera att det fortfarande finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, men vi noterar naturligtvis att Socialdemokraterna inte deltar i beslutet. Vi noterar även en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Anf. 98 LARS OHLY (V):

Inte heller jag anser mig kunna ta del i detta beslut.

Anf. 99 ORDFÖRANDE:

Vi noterar det.

Anf. 100 KEW NORDQVIST (MP):

Då ansluter sig Miljöpartiet också.

Anf. 101 ORDFÖRANDE:

Vi noterar även det. Vi går över till punkt 8, Den europeiska planeringsterminen. Det är en beslutspunkt.

Anf. 102 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Allmänna rådet ska godkänna de landspecifika rekommendationerna. Som nämnden vet presenterade kommissionen rekommendationer för samtliga medlemsländer den 2 juni. Det var som en förberedelse inför att Europeiska rådet ska godkänna rekommendationerna och därmed avsluta den fjärde europeiska terminen.

När GAC äger rum kommer rekommendationerna att ha godkänts av Epscorådet den 19 juni och av Ekofin den 20 juni. Samråd med EU-nämnden har skett även inför dessa tillfällen.

Vi har ett förhållningssätt till rekommendationerna tillsammans med riksdagen: Vi säger att de är en uppmaning till lämplig handling och inte bindande. Samtidigt är rekommendationerna ett viktigt instrument för att hålla reformtrycket uppe och uppmuntra till en ansvarsfull ekonomisk politik för att kunna uppfylla målen för Europa 2020 och stabilitets- och tillväxtpakten.

Regeringen ställer sig bakom rekommendationerna, men det är upp till varje medlemsland att välja hur man förhåller sig till dem. Det är angeläget att Europeiska rådet har ett fortsatt tydligt budskap om att medlemsländerna bör vidta kraftfulla strukturreformer för att öka långsiktig tillväxt och stärka konkurrenskraften.

Här kommer regeringen än en gång att lyfta fram vikten för tillväxten av till exempel kvinnors arbetskraftsdeltagande. Det är också viktigt att påminna om att en välfungerande inre marknad med fri rörlighet och öppen och fri handel har en central roll för att stärka EU:s konkurrenskraft och få fart på tillväxten.

Anf. 103 JOHNNY SKALIN (SD):

De landspecifika rekommendationerna är ett ständigt återkommande tema här i EU-nämnden.

I sak har vi ingenting emot att olika organisationer och institutioner, till exempel de svenska institutionerna, IMF eller OECD, lämnar rekommendationer. Men när de kommer från EU innebär det att vi ska skicka vår regeringschef, alltså statsministern, att redogöra för i vilken grad vi har tillmötesgått rekommendationerna. Det gör man ju inte vad gäller IMF eller OECD. Det tycker jag är ett väldigt konstigt förfarande.

På förra EU-nämndsmötet behandlade man, precis som statssekreteraren säger, två områden inom frågan: Epsco och finansiella frågor, Ekofin. Där stod det i regeringens redovisade ståndpunkt att man anser att det här är rekommendationer som vi inte är tvingade att följa. Jag tycker givetvis att det är positivt att vi inte är tvingade att följa dem. Men det är inte så jag uppfattar det, åtminstone inte för euroländerna. Eftersom Sverige inte ens har ett undantag från EMU skulle vi kunna omfattas av det här i framtiden.

Om det nu är som regeringen säger – i alla fall i förslaget till svensk ståndpunkt inför det här mötet – och som statssekreteraren också säger, att det här är rekommendationer för de enskilda medlemsstaterna och ingenting därutöver och att EU inte kan ställa några krav på euroländerna heller, då kan vi väl gå med på dem. Men om det inte är så vill vi anmäla avvikande mening.

I huvudsak tycker vi också fortsatt att det här inte är ett bra system eftersom vi till skillnad från andra institutioner och organisationer som lämnar rekommendationer måste skicka vår regeringschef, statsministern, för att redogöra för om vi har följt upp rekommendationerna eller inte.

Anf. 104 LARS OHLY (V):

Herr ordförande! Vänsterpartiets invändningar mot de landspecifika rekommendationerna är för det första att de underblåser myten om den enda vägens ekonomiska politik, att det finns ett fastslaget facit för hur länder ska förhålla sig för att bringa ordning och reda i statsfinanserna,

bekämpa arbetslösheten, nå tillväxt och så vidare. Det gör det inte. Det finns olika sätt att angripa de samhällsproblem som finns.

Vår andra invändning är att när vi har samrått med till exempel Anders Borg om de landsspecifika rekommendationerna har han haft förhållningssättet att de är bra så länge vi gillar dem och att vi skiter i dem ifall de är dåliga. Det är lite grann det som statssekreteraren säger här också: Det är rekommendationer. Vi behöver inte följa dem om vi inte vill.

Nej, men varför ska vi då ha dem? Varför ska vi ha dem om vi ändå har förhållningssättet att vi struntar i dem när vi inte tycker att de är bra? Därför menar jag att det här är ett felaktigt sätt att arbeta. Det ger kommissionen makt, framför allt makten att formulera politiska lösningar på samhällsproblemen som det egentligen ankommer på de politiska partierna i respektive medlemsland att ställa upp med.

Anf. 105 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Först till Johnny Skalin: Det är inte så att vi skickar vår statsminister att redogöra för hur Sverige efterlever rekommendationerna. Så fungerar det inte riktigt. Nu är rekommendationerna utfärdade av kommissionen, men de tröskas genom ett antal kommittéer, rådsformationer och så vidare. De går till GAC, till Europeiska rådet och sedan, tror jag, till ett formellt antagande av något råd i juli.

Det man gör i Europeiska rådet är att man ställer sig bakom rekommendationerna till samtliga länder. Sverige har valt att inte agera i detalj i det här. Vi har heller inte pillat eller föreslagit några ändringar av våra egna rekommendationer, just eftersom vi ser dem som ett frivilligt instrument.

Det är viktiga påpekanden som kommissionen gör. Man gör en extern analys av svensk ekonomi och av alla andra medlemsländer, och man kommer med viktiga påpekanden. Det är ju inte så att vi inte delar alla rekommendationer.

Sedan vet jag att de som har läst dem kanske har sett frågan om marknadshyror. Det är kanske en fråga som de flesta partier i vår riksdag inte delar. Då kanske vi heller inte kommer att följa den rekommendationen till punkt och pricka. Det blir upp till riksdagen att ta ställning till det, bland annat i budgetpropositionen.

Statsministern kommer alltså inte att redogöra för hur vi gör detta, utan han och de andra regeringscheferna ställer sig bakom de samlade rekommendationerna. Men rekommendationerna är ändå ett viktigt instrument, tycker jag. Kommissionen tittar igenom medlemsländernas ekonomier, jämför lite grann och ser vilka reformer som behöver genomföras på ett nyktert och bra sätt.

Det finns exempel. Man rekommenderar Italien att avskaffa sin sambeskattnings, jag tror inom ett år. Man har lämnat rekommendationer till Malta. Ett antal länder har fått rekommendationer på jämställdhetsområdet, vilket är mycket positivt. Det har bland annat lett till att Malta har infört gratis barnomsorg, en positiv reform som EU inte kan besluta om men där man ändå kan komma med viktiga rekommendationer. Jag vet att Rumänien och ett antal andra länder har fått rekommendationer på området när det gäller integrering av romer och ökat upptag av strukturfonder, vilket för denna regering och riksdag är en mycket viktig sak.

Vi tycker alltså att rekommendationer är ett viktigt instrument som EU har. Sedan kanske man inte delar alla slutsatser alla gånger.

2013/14:41
18 juni

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattade det som att Lars Ohly anmälde en avvikande mening. Jag hoppas att det var korrekt. Han får komma in efter Johnny Skalin.

Anf. 107 JOHNNY SKALIN (SD):

Som jag uppfattar statssekreteraren är det inte så som man kan tolka texten i den svenska ståndpunkten, att det här är rekommendationer för alla medlemsländer. Jag fick inget svar på den frågan.

Som jag uppfattar det kan man tvinga euroländerna att förhålla sig till de spelregler som EU-kommissionen sätter upp även vad gäller rekommendationer. I så fall anmäler jag fortfarande avvikande mening. Jag tycker inte att man ska ha en form av system där EU-kommissionen går in och pillar i enskilda medlemsländers inrikespolitiska förhållanden.

Vad gäller det här med regeringschefen och statsministern är det möjligt att statsministern inte åker ned och redogör själv. Men regeringen gör det, och om inte regeringen gör det gör tjänstemännen det. Det sker åtminstone återkoppling från Sverige till EU i de här frågorna och om vi har tillmötesgått rekommendationerna eller inte. Vem som gör det tycker jag är ovidkommande. Det som spelar roll är att vi faktiskt gör det och att vi återkopplar till EU och berättar vad vi har gjort och inte gjort. Det är det jag vänder mig mot. Jag tycker inte att vi ska ha sådana system, så jag vidhåller min avvikande mening.

Anf. 108 LARS OHLY (V):

Statssekreteraren har samma pragmatiska inställning som Anders Borg har visat i förhållande till rekommendationerna: Marknadshyror är dåligt – då skiter vi i dem. Men det är väldigt bra att man rekommenderar jämställdhetsåtgärder åt Malta – då stöder vi dem.

Men varför ska man ta sådana här rekommendationer när en del är bra och en del är dåliga? Vi avgör det politiskt. Vi avgör det i respektive parlament. Att lägga mycket tid och energi på den här typen av rekommendationer, som dessutom upprätthåller den felaktiga myten om den enda vägens ekonomiska politik, menar jag är felaktigt. Jag anmäler alltså avvikande mening.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat. Önskar statssekreteraren kommentera?

Anf. 110 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Först till Johnny Skalin när det gäller uppföljningen av rekommendationerna: Vi redovisar det i det nationella reformprogram som EU-ministern föredrar på regeringssammanträdet, och så fattas det ett regeringsbeslut om detta. Det gjorde vi i april månad detta år, tror jag. Då redogjorde man för exakt vad som skett till exempel genom budgetpropositionen, en eventuell vårproposition och så vidare.

När det gäller om det blir tvingande är det ju så att länder med ekonomiska problem måste hålla sig lite mer till de rekommendationer som

finns. Det gäller bland annat länderna i makroobalansproceduren och underskottsförandet. Men när det gäller Sverige och övriga länder är rekommendationerna inte tvingande på något sätt, utan det handlar om just rekommendationer som det är frivilligt att förhålla sig till.

Vad gäller Lars Ohlys kommentarer: Även om vi inte delar slutsatsen från kommissionen att Sverige omedelbart bör införa marknadshyror delar vi problemformuleringen och analysen att vi har problem på vår bostadsmarknad. Vi har problem med stor skuldsättning för hushåll. Vi har problem med arbetslöshet bland unga och utrikes födda. Det är en analys som kommissionen gör, och den är klok. Kommissionen kommer med en del synpunkter och förslag på hur man skulle kunna lösa problemen, och det är så vi ser på rekommendationerna. Vi kommer kanske inte att ta till oss alla, men vi kanske tar till oss vissa.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Vi har noterat avvikande meningar från såväl Sverigedemokraterna som Väns-terpartiet.

Vi går vidare till punkt 9, EU:s strategi för sjöfartsskydd. Det är en beslutspunkt och en ny fråga för nämnden.

Anf. 112 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Vad gäller översättningen av detta har vi kommit fram till att EU:s maritima säkerhetsstrategi är en bättre översättning. Jag vet inte riktigt var det här med sjöfartsskydd kommer ifrån.

Detta är en så kallad falsk B-punkt. Man förväntar sig ingen diskussion.

I slutsatserna från Europeiska rådet i december förra året anges att en europeisk maritim säkerhetsstrategi ska tas fram till juni 2014. Strategin har tagits fram för att effektivisera och förbättra samarbetet mellan medlemsstaterna i just den maritima sektorn. Samarbetet ska medföra bättre skydd av Europas gränser samt dess hav och medborgare utifrån hot man kan identifiera och risker.

Strategin kommer att följas av en handlingsplan för att konkretisera de områden som lyfts fram i strategin. Det italienska ordförandeskapet har för avsikt att påbörja arbetet under hösten 2014.

Exempel på områden där man kan se utökat samarbete är samordning av maritima resurser. Det kan handla om fartyg och flyg – civilt och militärt – bättre informationsutbyte, ökad medvetenhet om risker och hot till sjöss, gemensamma övningar, planer, riskanalyser, träning, utbildning och forskning.

Det här var som sagt någonting som angavs i slutsatserna från ER i december, och det är någonting som vi nu välkomnar.

Anf. 113 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi tolkar inte kommissionens meddelande så oskyldigt som regeringen gör och anser därför inte att regeringen ska ställa sig bakom förslaget.

Nya strukturer, som regeringen hävdar inte finns, menar jag att det finns fullt av i meddelandet. Bara det faktum att det finns en gemensam strategi borde i sig medföra nya strukturer.

Om jag ska vara mer specifik finns det bland annat nya strukturer inom forskning och harmonisering av normer för legoknektar ombord på fartyg. Det finns nya strukturer för träning, en gemensam forskningsagenda, ett nytt nätverk, utveckling och massor av nytt på andra områden som terrorbekämpning och krishantering. Därutöver har vi nya marinövningar och att man flaggar för fler operationer som Operation Atalanta.

Även om det kanske skulle behövas i vissa områden menar i alla fall jag, till skillnad från regeringen, att det inte behövs en allomfattande EU-strategi för att ge allt samordningsansvar för frågan till kommissionen. Man borde snarare ta tag i problemen vart land för sig när de uppstår.

Utöver det menar jag att det finns rena marknadsföringsstrategier bakom dokumentet för att framhäva EU som en enhetsstat eller en organisation som ska öka synligheten inom den globala marina domänen. Bara det tycker jag är skäl nog att anmäla avvikande mening, men jag anmäler också avvikande mening i fråga om allt det övriga jag nämnde.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Anf. 115 LARS OHLY (V):

Jag har två frågor, herr ordförande. Den första är vilka åtaganden och förpliktelser för Sverige som följer med antagandet av den maritima säkerhetsstrategin. Den andra är om detta på något sätt kommer att innebära en förändring, eventuellt en skärpning, i förhållande till de flyktingar som båtledes försöker ta sig till EU.

Anf. 116 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Jag har med mig en expert på detta område. Vad som framgår i strategin är att detta inte innebär några egentliga åtaganden eller förpliktelser. Det är just en strategi, där man kan se hur man kan skärpa upp samarbetet mellan medlemsländerna. Det ska inte innebära några nya strukturer. Det är inte en lagstiftningsakt utan ett strategidokument.

Det innebär heller ingen påverkan vad gäller flyktingar. Det är en fråga som vi naturligtvis har bevakat. Det är ju av stort intresse att det inte uppstår några hinder för att ta emot de flyktingar som kommer utan snarare tvärtom.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, men vi har noterat en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går över till punkt 10, Meddelande om EU:s strategi för området kring Adriatiska havet och Joniska havet. Det är en informationspunkt, eventuellt en diskussionspunkt och en ny fråga för nämnden.

Anf. 118 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Här väntas en presentation av kommissionens meddelande och handlingsplan. Vi väntar oss ingen stor diskussion om detta. Men det ska sägas att det är en viktig fråga både för nuvarande och inkommande ordförandeland – Grekland och Italien, som båda tillhör denna geografiska region.

Detta är den tredje makroregionala strategin efter Östersjöstrategin, som kom 2009 under det svenska ordförandeskapet, och Donaustrategin, som sjösattes 2011. Man kan säga att det finns ett stort intresse inom unionen för just denna samarbetsform, som också har inneburit fördelar vad gäller det svenska samarbetet med våra grannländer.

Det är ett bra sätt för just grannländer att samarbeta regionalt inom EU för att lösa regionala problem på ett antal olika områden. Just vad gäller denna strategi är det övergripande målet att stärka ekonomiskt och socialt välbefinnande men också tillväxt i regionen. Det syftar även till att underlätta integrationen i EU av länderna på västra Balkan, vilket vi tycker är en viktig ambition.

Vi har inte sett meddelandet; det ska komma senare i dag, as we speak. Men generellt är det positivt att samarbetsformen stärks och vidareutvecklas.

Anf. 119 JOHNNY SKALIN (SD):

Generellt sett är vi skeptiska till EU:s styrande av makrostrategier, men fram till dess att vi har sett hela beslutsunderlaget avhåller jag mig från att kommentera det ytterligare.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Avser Johnny Skalin att delta i beslutet på denna punkt?

Anf. 121 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag kan avstå från att delta.

Anf. 122 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi uppfattade det som en diskussionspunkt, eller i varje fall en möjlig sådan. Vi noterar därtill att Sverigedemokraterna inte deltar i beslutet på denna punkt.

Vi går vidare till punkt 11, Tillämpning av artikel 10 i protokoll 36 till fördragen. Det är en informationspunkt och eventuellt en beslutspunkt.

Anf. 123 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Detta var en informationspunkt vid det senaste RIF-rådet. EU-nämnden fick skriftlig information om detta. Nu har Förenade kungariket, UK, begärt att frågan ska tas upp även vid GAC-rådet nästa vecka. Om och på vilket sätt det ska ske är fortfarande inte riktigt klart. Förhoppningsvis får vi klarhet i det i Coreper i dag.

Bakgrunden är att Storbritannien har en särlösning enligt protokoll 36 om det som man kallar för en block-opt-out för de ca 130 rättsakter som antogs innan Lissabonfördraget trädde i kraft. Denna möjlighet är kombinerad med att återinträda, opt-in, i enskilda rättsakter inom främst RIF-frågor – rättsliga och inrikes frågor – men också Schengenrelaterade frågor.

Man kan notera att vår kommissionär Malmström har vittnat om att detta tar ganska stora resurser i anspråk inom kommissionen just nu, och det rör sig om ganska omfattande förhandlingar. Rådet och kommission-

en kan av formella skäl inte fatta något beslut om detta förrän den 1 december 2014. För att undvika att det då uppstår ett rättsligt osäkert läge just den 1 december har arbete pågått under våren med att förbereda rådets beslut om en opt-in i rättsakter som rör Schengensamarbetet. Samtidigt har kommissionen och Storbritannien förhandlat om opt-in i övriga rättsakter. Det är nämligen kommissionen som beslutar om opt-in i övriga rättsakter, medan rådet beslutar vad gäller Schengen.

Det vore ganska olyckligt om det uppstår ett läge där just rättsakter som rör rättsligt samarbete mellan medlemsländerna – man kan ta exemplet den europeiska arresteringsordern – upphör att gälla mellan Storbritannien och övriga medlemsländer för en kort tid och att den sedan ska träda i kraft igen. Därför är det viktigt att man inte hamnar i limbo här.

De tekniska förhandlingarna mellan kommissionen och Storbritannien har slutförts. En lista finns nu över de rättsakter som Storbritannien begär opt-in i och över rättsakter som man i framtiden vill överväga att opta in i.

Det brittiska parlamentet ska också ta ställning till detta, och det ska man göra innan frågan är slutgiltigt avgjord. Det är därför man vill ha upp det här på rådet nu; man vill att Storbritanniens parlament ska kunna ta ställning i god tid, redan nu i juli, innan beslutet fattas.

Regeringen anser att det är angeläget att så snart som möjligt nå fram till ett ställningstagande för att undvika det osäkra rättsläget och för att säkerställa att gemensamma regler fortfarande är enhetliga och går att tillämpa i praktiken. En sådan principöverenskommelse avser vi alltså att ställa oss bakom.

Anf. 124 ORDFÖRANDEN:

Tack för detta! Jag vill erinra om att det är cirka tio minuter kvar till votering i kammaren och att det finns en risk för att vi får återuppta EU-nämndens sammanträde efter voteringen.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Vi går över till punkt 12 – rådets 18-månadersprogram. Det är en informationspunkt.

Anf. 125 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Det finns inte så mycket att säga om detta, och jag ska göra det i rekordfart: Italien, Lettland och Luxemburg – nästa ordförandeskapstrio – presenterar sitt 18-månadersprogram.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen, och vi tackar statssekreteraren med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en trevlig mid-sommar.

Innehållsförteckning

1 § Utrikes frågor och Allmänna frågor (gemensamt sammanträde med utrikesutskottet)	1
Anf. 1 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M)	1
Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (M)	1
Anf. 3 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M).....	3
Anf. 4 JULIA KRONLID (SD).....	3
Anf. 5 KERSTIN LUNDGREN (C).....	3
Anf. 6 JACOB JOHNSON (V)	3
Anf. 7 Utrikesminister CARL BILDT (M)	3
Anf. 8 JOHNNY SKALIN (SD)	4
Anf. 9 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M)	4
Anf. 10 Utrikesminister CARL BILDT (M)	4
Anf. 11 FREDRIK MALM (FP)	6
Anf. 12 CARINA HÄGG (S).....	6
Anf. 13 KERSTIN LUNDGREN (C).....	7
Anf. 14 Utrikesminister CARL BILDT (M)	7
Anf. 15 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M)	9
Anf. 16 JULIA KRONLID (SD).....	9
Anf. 17 HANS LINDE (V)	9
Anf. 18 VALTER MUTT (MP)	9
Anf. 19 Utrikesminister CARL BILDT (M)	10
Anf. 20 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M)	11
Anf. 21 Utrikesminister CARL BILDT (M)	11
Anf. 22 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M)	12
Anf. 23 HANS LINDE (V)	12
Anf. 24 DÉSIRÉE PETHRUS (KD).....	12
Anf. 25 Utrikesminister CARL BILDT (M)	12
Anf. 26 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M)	12
Anf. 27 Utrikesminister CARL BILDT (M)	12
Anf. 28 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M)	13
Anf. 29 Utrikesminister CARL BILDT (M)	13
Anf. 30 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M)	13
Anf. 31 Utrikesminister CARL BILDT (M)	13
Anf. 32 BÖRJE VESTLUND (S).....	13
Anf. 33 JULIA KRONLID (SD).....	13
Anf. 34 Utrikesminister CARL BILDT (M)	14
Anf. 35 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKELSTEN (M)	14
Anf. 36 KENNETH G FORSLUND (S).....	14
Anf. 37 Utrikesminister CARL BILDT (M)	14

Anf. 38 Utrikesutskottets ordförande SOFIA ARKESTEN (M)	14
2 § Utrikes frågor.....	15
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 40 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	15
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 42 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	15
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 44 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	16
Anf. 45 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 46 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	16
Anf. 47 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 48 JACOB JOHNSON (V).....	16
Anf. 49 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	16
Anf. 50 HANS WALLMARK (M)	16
Anf. 51 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	16
Anf. 52 HANS WALLMARK (M)	16
Anf. 53 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	16
Anf. 54 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 55 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	17
Anf. 56 ORDFÖRANDEN.....	17
3 § Allmänna frågor.....	18
Anf. 57 ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 58 JOHNNY SKALIN (SD).....	18
Anf. 59 ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 60 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	18
Anf. 61 JOHNNY SKALIN (SD).....	18
Anf. 62 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	18
Anf. 63 ORDFÖRANDEN.....	19
4 § Allmänna frågor.....	20
Anf. 64 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 65 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	20
Anf. 66 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 67 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	20
Anf. 68 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 69 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	21
Anf. 70 ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 71 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	21
Anf. 72 ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 73 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	21
Anf. 74 JOHNNY SKALIN (SD).....	23
Anf. 75 ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 76 MARIE GRANLUND (S).....	23
Anf. 77 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	24

Anf. 78 MARIE GRANLUND (S).....	24
Anf. 79 LARS OHLY (V).....	24
Anf. 80 ORDFÖRANDEN	25
Anf. 81 DÉsirÉE PETHRUS (KD).....	25
Anf. 82 BÖRJE VESTLUND (S).....	25
Anf. 83 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM.....	25
Anf. 84 GUSTAV BLIX (M).....	26
Anf. 85 MARIE GRANLUND (S).....	26
Anf. 86 LARS OHLY (V).....	27
Anf. 87 ORDFÖRANDEN	27
Anf. 88 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM.....	27
Anf. 89 ORDFÖRANDEN	28
Anf. 90 MARIE GRANLUND (S).....	28
Anf. 91 ORDFÖRANDEN	28
Anf. 92 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM.....	28
Anf. 93 ORDFÖRANDEN	28
Anf. 94 MARIE GRANLUND (S).....	28
Anf. 95 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM.....	28
Anf. 96 MARIE GRANLUND (S).....	29
Anf. 97 ORDFÖRANDEN	29
Anf. 98 LARS OHLY (V).....	29
Anf. 99 ORDFÖRANDEN	29
Anf. 100 KEW NORDQVIST (MP).....	29
Anf. 101 ORDFÖRANDEN	29
Anf. 102 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM.....	29
Anf. 103 JOHNNY SKALIN (SD)	30
Anf. 104 LARS OHLY (V).....	30
Anf. 105 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM.....	31
Anf. 106 ORDFÖRANDEN	32
Anf. 107 JOHNNY SKALIN (SD)	32
Anf. 108 LARS OHLY (V).....	32
Anf. 109 ORDFÖRANDEN	32
Anf. 110 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM.....	32
Anf. 111 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 112 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM.....	33
Anf. 113 JOHNNY SKALIN (SD)	33
Anf. 114 ORDFÖRANDEN	34
Anf. 115 LARS OHLY (V).....	34
Anf. 116 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM.....	34
Anf. 117 ORDFÖRANDEN	34
Anf. 118 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM.....	34

Anf. 119 JOHNNY SKALIN (SD).....	35	2013/14:41
Anf. 120 ORDFÖRANDEN.....	35	18 juni
Anf. 121 JOHNNY SKALIN (SD).....	35	<hr/>
Anf. 122 ORDFÖRANDEN.....	35	
Anf. 123 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	35	
Anf. 124 ORDFÖRANDEN.....	36	
Anf. 125 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	36	
Anf. 126 ORDFÖRANDEN.....	36	